

BÈ CHUỐI TRONG ĐÊM LŨ DỊ NHẤT TRONG TRĂM NĂM

Tháng 11 năm 2025, người dân Khánh Hòa đã trải qua một trận lũ không giống bất cứ năm nào. Ông bà kể lại rằng trăm năm qua chưa hề chứng kiến cảnh nước lên xuống đến ba đợt trong vỏn vẹn bốn ngày. Lũ đợt một vừa đi, nhà cửa còn ướt sũng, bùn cát chưa kịp khô thì đợt hai lại dâng. Người dân Diên Khánh gần như kiệt sức sau ba đêm trắng dọn nhà, kê đồ, cứu gia súc, xắn tay gạt từng xô nước ra khỏi sân. Cả xóm ai cũng nghĩ: “Thôi, chắc đã hết rồi”. Nhưng thiên tai năm nay độc địa hơn mọi sự tưởng tượng của con người. Đêm thứ tư, khi người dân vừa chợp mắt vì mệt mỏi, lũ đợt ba bất ngờ ập tới – như một cơn đại hồng thủy của thời hiện đại.

Đỉnh lũ đến vào lúc 12 giờ khuya – thời điểm mà cả làng Diên Khánh, Diên Điền và nhiều khu vực của Khánh Hòa đã chìm trong giấc ngủ mệt nhoài. Trời đêm lạnh buốt, mưa lâm thâm dai dẳng suốt nhiều ngày chẳng chịu dứt. Không ai ngờ được dòng nước lại cuộn lên nhanh đến vậy, dữ đến vậy, khốc liệt đến vậy. Trong khoảnh khắc, nhiều nhà đã bị ngập sâu hơn một mét chỉ trong vài phút. Người dân bật dậy trong hoảng loạn, gọi nhau ỉ ỉa giữa tiếng gió rít, tiếng nước ùa vào nhà như một con quái vật.

Điện mất. Sóng điện thoại mất. Internet mất. Cả vùng chìm trong một màu đen tuyệt đối.

Và rồi những tiếng kêu cứu yếu ớt bắt đầu vang lên từ khắp nơi. Tiếng trẻ nhỏ khóc thét. Tiếng người già run rẩy gọi với sang nhà hàng xóm. Những âm thanh ấy vang lên yếu ớt, rồi lại chìm nghimb trong tiếng nước vỗ mái tôn, trong tiếng gỗ kêu răng rắc như sắp gãy.

Người dân dần hết hy vọng lên mái nhà. Mái tôn lạnh ngắt, mái ngói trơ trọi, người người co ro trong mưa, sau ba ngày ba đêm vất vả, bụng đói, họng khô ran vì chẳng còn nước sạch. Nhiều người đứng run lẩy bẩy trên mái, dưới mái nhà là nước chảy cuồn cuộn. Họ cố hú lên, cố gọi, cố vẫy tay, hy vọng một ai đó sẽ nghe thấy. Nhưng xung quanh chỉ là tiếng nước chảy như thác và bóng tối đặc quánh vô vọng.

Và trong cái đêm đen đặc sệt nỗi tuyệt vọng ấy, điều lạ lùng lại xảy ra.

Không phải ca-nô, không phải xuồng máy, hay những phương tiện cứu hộ hiện đại từ Nha Trang, Cam Ranh – những thứ mà đáng lẽ người dân có thể trông đợi. Tất cả những phương tiện đó đều không thể tới kịp vì lũ dâng quá nhanh, nước xiết quá mạnh, đường sá chia cắt quá đột ngột.

Thứ xuất hiện thay vào đó lại là một hình ảnh rất đỗi thân quen của miền quê: những chiếc bè chuối.

Ở vùng Diên Toàn, may mắn làm sao, chuối vẫn còn. Chuối là thứ cây mọc sau vườn nhà ai cũng có vài bụi, bình thường chỉ dùng để gói bánh, nuôi heo, hay ăn tráng miệng.

Không ai ngờ được rằng, vào giờ phút sinh tử ấy, chính những thân chuối xanh mướt ấy lại trở thành phương tiện cứu mạng cả xóm.

Trong bóng tối đen như mực, vài thanh niên trai tráng trong làng, những đứa “loai choai” thường ngày chỉ biết chạy xe máy ầm ầm hay tụ tập quán nước, bỗng trở thành những người hùng đúng nghĩa. Khi nước đã hơn một mét, họ vẫn lao ra sau vòi rồng, lội bì bõm trong dòng nước lạnh buốt để chặt từng cây chuối. Họ buộc chuối lại bằng dây thừng, dây điện, bất cứ thứ gì có thể buộc được, để tạo thành những chiếc bè thô sơ nhưng đủ nổi. Tay họ túa máu vì va vào mái tôn, vì bị sóng đánh, nhưng họ không dừng lại. Họ biết rằng càng chậm một phút, sẽ có thêm một người có thể bị cuốn trôi trong dòng nước dữ.

Và rồi từng chiếc bè chuối rẽ nước mà đi.

Không có động cơ. Không có đèn. Không có còi hú cứu hộ. Chỉ có tay chèo khua nước, và lòng dũng cảm không gì sánh nổi.

Họ vội đi đến từng nhà có người già đang đứng chờ với bám vào xà nhà, có phụ nữ và người thân, người hàng xóm không thể tự thoát thân được.

Họ kéo từng người lên bè chuối, chở qua những đoạn nước xiết đến nơi cao hơn.

Đêm ấy, bè chuối không chỉ là bè chuối. Nó là hy vọng, là phao cứu sinh, là điều duy nhất giữa sự sống và cái chết.

Cay đắng thay, trong khi ngoài biển Nha Trang là những ca-nô du lịch bóng loáng, trong quân cảng có nhiều cano hiện đại của Hải quân Việt Nam, thì ở Diên Khánh, người dân vẫn phải dựa vào chính mình – vào những phương tiện mộc mạc nhất, thô sơ nhất, giản dị nhất. Nhưng cũng chính những thứ mộc mạc ấy lại cứu được nhiều mạng người hơn bất cứ loại cano nào trong đêm đại nạn.

Sáng hôm sau, khi nước bắt đầu rút, cả vùng nhìn lại mới thấy: bao nhiêu mạng người đã được cứu nhờ một bụi chuối sau vòi rồng. Bao nhiêu tiếng kêu cứu đã không rơi vào vô vọng vì những thanh niên dũng cảm chèo chiếc bè chuối nhỏ bé trong đêm mưa gió. Những chàng trai ấy – những “đứa trẻ xóm làng” – đã trở thành anh hùng, không cần danh hiệu, không cần ghi nhận, chỉ cần một điều: người dân của họ được sống. Đồng thời lúc ấy cano đã được huy động và phát huy tối đa sức mạnh của mình với lòng dũng cảm của anh em lái chuyên nghiệp hướng và các vùng trũng, cô lập để mong cứu vớt thêm những bà con chưa may mắn.

Có lẽ, sau trận lũ trăm năm này, người dân Diên Toàn sẽ nhớ mãi hình ảnh chiếc bè chuối bồng bềnh giữa dòng nước xoáy. Không hào nhoáng, không ồn ào, không màu mè.

Nhưng trong những ngày tăm tối nhất, chính nó – chiếc bè chuối bình dị – đã trở thành

biểu tượng của lòng nhân ái, của tinh thần tương trợ, và của sức sống kiên cường của người dân Diên Toàn nói riêng, Khánh Hòa và cả Phú Yên.

Một trận đại hồng thủy đã đi qua, để lại đau thương và mất mát. Nhưng cũng để lại một câu chuyện đẹp – câu chuyện về những con người bình thường đứng lên làm điều phi thường, và về chiếc bè chuối nhỏ bé mà mạnh mẽ hơn mọi phương tiện hiện đại.

Một chiếc bè chuối còn sót lại trên đường quê - do chính người dân Diên Toàn lưu lại.

Và người dân Diên Toàn sẽ còn kể về đêm đó, về những chiếc bè chuối đã cứu cả xóm, như một ký ức không bao giờ phai trong lịch sử của vùng đất này.

28/11/2025 - Diên Khánh Trong những ngày dọn lũ.

TT